

Dostopnost se začne pri vhodu.

Skupaj za dostopne stavbe po vsej Sloveniji.

Vsak dan številni ljudje zaradi arhitekturnih ovir ne morejo vstopiti v stavbe, ki so ključne za vsakdanje življenje: občine, zdravstvene domove, šole, kulturne ustanove, trgovine, banke, lokale.

Projekt Tudi jaz bi šel noter pomaga:

- prepoznati nedostopne stavbe;
- svetovati pri urejanju dostopnosti;
- povezati uporabnike in lastnike objektov;
- nuditi pravno ter tehnično podporo;
- spodbujati občine in institucije k izpolnjevanju zakonskih obveznosti.

Dostopnost ni privilegij, je pravica.

Skupaj lahko poskrbimo, da postane tudi realnost.

Kaj pomeni pravica do dostopnosti?

Pravica do dostopnosti pomeni, da lahko vsaka oseba fizično vstopi v stavbo in jo uporablja brez ovir. To vključuje dostop do vhodov, notranjih prostorov, sanitarij ter informacij in komunikacijskih poti v stavbi. Kadar dostopnost ni zagotovljena, to pomeni diskriminacijo na podlagi invalidnosti ali drugih osebnih okoliščin.

Ali lahko zahtevamo dostopno stavbo?

Da. Dostopna stavba ni zgolj priporočilo, temveč pravica, ki jo določajo slovenski zakoni, prav tako pa jo ščitijo mednarodni in evropski dokumenti. Od 11. 12. 2025 dalje gre v Sloveniji za zakonsko obveznost, ki velja za vse lastnike stavb v javni rabi.

Katere stavbe morajo biti dostopne?

Stavbe v javni rabi so vsi objekti, v katere vstopamo zaradi storitev ali blaga, namenjenih javnosti. Sem sodijo trgovine, restavracije, storitveni prostori, upravne enote, centri za socialno delo, kinodvorane, gledališča, muzeji, zdravstveni domovi, bolnišnice, šole, športne dvorane, cerkve in drugi podobni objekti.

Kateri predpisi določajo rok 11. december 2025?

Rok izhaja iz 9. in 38. člena Zakona o izenačevanju možnosti invalidov. Obveznost dostopnosti dodatno utemeljujejo tudi Konvencija o pravicah invalidov ter Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ki zavezujeta tudi Slovenijo.

Ali lahko zahtevamo odškodnino?

Da. Če ste bili zaradi nedostopnosti izpostavljeni diskriminaciji (npr. v stavbo niste mogli vstopiti), vam zakon omogoča denarno nadomestilo od 500 EUR dalje. Predlagamo predhodni posvet s pravnim strokovnjakom.

Ali mora biti dostopna prav vsaka stavba?

Da, zakon to predvideva, a dopušča nekatere izjeme. Prilagoditev stavbe ni obvezna, če bi predstavljala nesorazmerno breme za lastnika. Pri tem se ocenjujejo finančne zmožnosti lastnika, posebne arhitekturne ali zgodovinske značilnosti, tehnične omejitve ali status spomeniško zaščitenega objekta.

Kaj lahko naredimo, če stavba ni dostopna?

V primeru nedostopne stavbe je na voljo več možnosti:

- opozorimo lastnika in spremljamo njegov odziv;
- obrnemo se na Zvezo paraplegikov Slovenije ali na regijsko društvo paraplegikov, kjer primer preverimo in po potrebi stopimo v stik z lastnikom ali pristojnimi službami;
- podamo prijavo Varuhu človekovih pravic ali Zagovorniku načela enakosti;
- na sodišču uveljavljamo odškodnino zaradi diskriminacije.

Kako lahko sodelujete?

Če ste oseba, ki se srečuje z ovirami:

- nam sporočite primer nedostopnosti;
- prejmite pomoč in podporo pri komunikaciji z lastnikom objekta;
- pridobite pravno podporo pri kršitvah;
- dobite jasna navodila, kako ukrepati.

Če ste lastnik ali upravljavec stavbe:

- vam nudimo brezplačno tehnično in pravno svetovanje;
- vam pomagamo razumeti zakonske obveznosti;
- vas usmerimo k najučinkovitejšim rešitvam;
- skupaj z vami pripravimo načrt za ureditev dostopnosti.

Pridružite se spremembi. Z vašo pomočjo ustvarjamo javne prostore, ki so dostopni vsem.

Več informacij o pravicah in postopkih glede dostopnosti in obveznostih lastnikov je objavljenih na spletni strani www.dostopno.eu

ZVEZA PARAPLEGIKOV
SLOVENIJE

Sofinancira
Evropska unija

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odraža stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.